

ŻYWIĄ I BRONIA

ORGAN BATALIONÓW CHŁOPSKICH — WYD. STRONNICTWA LUDOWEGO

NR. 16 (12 powstania)

12 Sierpnia 1944 roku

Rok III

PO WIZYCIE PREMIERA W MOSKWIE

Staliśmy zawsze na stanowisku porozumienia i szczerzej współpracy Polski z Rosją. Przed wojną i w czasie okupacji prasa nasza dawała temu często wyraz.

Tak samo Rząd Polski pod kierownictwem najpierw gen. Sikorskiego, a po Jego śmierci Premiera Stanisława Mikołajczyka. Wola porozumienia z Rosją była u nas zawsze i jest obecnie. Tymbardziej więc nie rozumiemy dlaczego ostatnia podróż premiera Mikołajczyka nie dała pozytywnych rezultatów. Strona sowiecka podała do wiadomości że przyczyną nie osiągnięcia porozumienia była różnica zdań dotycząca zawieszenia konstytucji z 1935 r., a wprowadzenie konstytucji 1921 r.

Oczywiście nie chodzi tu o to, co w konstytucjach tych jest napisane. Chodzi o to, żeby Rząd Polski w Londynie oparty prawnie o Konstytucję z 1935 r. stracił swoją podstawę prawną. Przez to samo, nie mógłby on reprezentować Narodu Polskiego wobec wszystkich państw alianckich i neutralnych przez które jest uznany. Zostałby niejako rozwiązany wraz ze swoimi przedstawicielami w Kraju i całym podziemnym państwem polskim. Jako jedyna reprezentacja Narodu Polskiego pozostałby Komitet Wyzwolenia Narodowego powołany niedawno przez Rosję Sowiecką. Rząd, Konstytucja zawsze mogą być zmieniane. Ale działać się to może tylko z wolą i w interesie Narodu. Rząd Premiera Stanisława Mikołajczyka ma pełne zaufanie całego Narodu. Najlicniejsza warstwa w Narodzie chłopci, obdarzają Chłopa — Premiera i Jego rząd najwyższym nieograniczonym zaufaniem. Komitet Wyzwolenia Narodowego, złożony jest z ludzi, o których chłop i robotnik polski nic nie wiedzą, poza tym, że

powołany został do życia przez Rosję Sowiecką i przez jej wielkie, zwycięskie siły jest popierany.

Konstytucję z 1935 roku chcemy zmienić. Nie odpowiada ona woli i interesom Narodu. Ale jak ją zmienić wypowie się sam naród zaraz po odzyskaniu niepodległości.

W takiej więc sytuacji premier Mikołajczyk propozycji moskiewskich przyjąć nie mógł, bo niezgodne one są z interesami narodu, bo gwałciłyby wolę walczącego Narodu Polskiego.

Prowadzimy dziś bezlitosną krwawą walkę z najeźdźcą germańskim. Prowadzą ją żołnierze A.K., B.Ch. i A.L. wraz z całym Ludem Polskim. Warszawa broczy krwią. Ludzie stanowiący dziś Komitet Wyzwolenia Narodowego nawoływali nas ciągle do zbrojnej walki — Rząd Polski i jego Pełnomocników w Kraju obsypywali zarzutami, że trzyma naród w bierności, że nie chce walczyć z Niemcami. Dziś głosu ich nie słyszymy. Dziś walcząca Warszawa już od 12 dni czeka na samolot sowiecki, który tak często przed powstaniem nas odwiedzał.

Jedyna pomoc, dotąd jeszcze skromna, doszła nas z dalekiej Anglii — słowa zapowiadające pomoc skuteczną doszły nas z ust Wicepremiera Rządu. Za słowami przyjdzie pomoc.

Zasilone pomocą Rządu i Armii Polskiej Warszawa i Polska zwyciężą — bo zwyciężyć muszą, bo taka jest wola Narodu.

Świat widzi i słyszy naszą walkę i rozumie jej wagę. Cały świat mówi o niej i stwierdza, że mamy prawo do pełnego, niepodległego życia.

Dwa tylko państwa o naszej straszliwej walce nic dotąd nie wiedzą Niemcy i... Rosja.

opanował Stawki i posuwał się w kierunku południowo-wschodnim odrzucił npl na Powązki. W tym rejonie i ul. Daniłowiczowskiej zdobyto 2 działa przeciwpancerne z amunicją.

W śródmieściu — spokój. Npl zabezpiecza osłonę arterii odwrotowych przez Al. Jerozolimskie oraz połączenie przez Towarową.

Na Żoliborzu — dalsze nasze postępy.

Na Powiślu — coraz bardziej ożywione nasze działania zaczepne.

Wiadomości radiowe.

Z FRONTU WSCHODNIEGO

Na całym froncie wschodnim wojska sowieckie kontynuują nieprzerwanie swój marsz na zachód. Na północnym odcinku, mimo rozpaczliwych kontrataków niemieckich, uzyskano postępy w kierunku na Rygę, zagrażając całkowitym odcięciem dywizji niemieckich na Łotwie. Dowództwo wojsk sowieckich wystosowało do dowództwa niemieckiego północnego odcinka wezwanie do złożenia broni.

Na Litwie zajęte zostało miasto Ełkuny i główne siły sowieckie zbliżają się do granicy Prus Wschodnich. Na stosunkowo wąskim tym odcinku frontu, w wyniku niezwykle krwawych kontrataków niemieckich zniszczono lub uszkodzono w ciągu 9 godzin ponad 100 czołgów niemieckich.

W rejonie Białegostoku uderzenia sowieckie przybierają na sile, prac w kierunku północno-zachodnim i południowo-zachodnim od tego miasta. Przyczółek utworzony na północnym kręgu rzeki Narwy jest dalej poszerzany.

Główny punkt oporu niemieckiego na południowym odcinku frontu wschodniego — Sandomierz, został zdobyty.

Z FRONTU ZACHODNIEGO

Ofensywa wojsk sprzymierzonych we Francji rozwija się pomyślnie. Wojska amerykańskie i kanadyjskie, operujące wzdłuż drogi Caen—Falaise posunęły się dalej naprzód, natrafiając jednak na bardzo silny opór nieprzyjaciela. Na tym odcinku frontu walczy również polska dywizja pancerna z Anglii. Obrona tego odcinka frontu jest dla Niemców szczególnie ważna, gdyż stanowi on kluczową pozycję, ochraniającą cały system obrony północnej Francji.

Półwysep normandzki oczyszczany jest w dalszym ciągu z wojsk niemieckich.

RÓŻNE

W Jugosławii wojska powstańcze marsz. Tito przeszły do nowych ataków.

Nowy gabinet fiński nazywa prasa fińska gabinetem pokoju. Premier rządu angielskiego Churchill znajduje się na froncie włoskim, celem odbycia konferencji z dowództwem sił sprzymierzonych przed ostatecznym natarciem na tzw. linię obronną „Gottów”.

W dniach najbliższych wyjeżdża do Moskwy delegacja rządu czechosłowackiego, celem omówienia z rządem sowieckim zagadnień administracji oswobodzonych terenów Czecho-Słowacji. Na czele delegacji stoi minister spraw zagranicznych Francji, cześć Niemec.

SPRAWY POLSKIE

W dniu wczorajszym przemawiał przez radio londyńskie minister spraw wewnętrznych Władysław Banachyć. Po złożeniu hołdu walczącej Warszawie i poległym w walce bohaterom, nawiązując do słów Wicepremiera Kwapińskiego stwierdził, że Rząd Polski bacznie obserwuje walki w Warszawie, stale utrzymuje kontakt z władzami wojskowymi i cywilnymi w Kraju, Podziwając odwagę i ofiarność całej ludności stolicy złożył zapewnienie, że pomoc dla Warszawy jest szybko przygotowywana: „Czynimy wszystko co jest w ludzkiej mocy, aby pomoc była skuteczna i rychła. Starania nasze dają rezultaty”. Na zakończenie zwrócił się z apelem do wszystkich narodów cywilizowanych, by nie pozwoliły pozostawić Warszawę odosobnioną w jej krwawych zmaganiach.

Omawiając wczorajsze przemówienie min. Banachyć Radio Polskie w Londynie podaje dziś, iż złożył on wszystkie gwarantujące dowody, że walcząca dziś otwarcie Armia Krajowa, jest częścią składową Sił Zbrojnych Polski i stoi w walce z Niemcami nieprzerwanie od 1 września 1939 r. Polska Armia Krajowa jest armią stojącą i wykonyującą rozkazy najwyższych władz Rzeczypospolitej i jako taka znajduje się pod ochroną wszystkich praw międzynarodowych, stosowanych do armii wal-

czących. Niemcy, którzy łamią dziś obowiązujące prawa w stosunku do żołnierzy Armii Krajowej, muszą ponieść w najbliższej przyszłości najsurowszą karę.

Cała prasa sprzymierzonych podała szczegółowe sprawozdania z walk w Warszawie na podstawie otrzymanych w dniu wczorajszym depesz Delegata Rządu R.P. i gen. Bora. Podkreśla się, ducha bohaterskiego walczących wojsk, mimo, iż Niemcy utrzymują w swym ręku trzy arterie przelotowe. Artyleria niemiecka z wybrzeża praskiego ostrzeliwuje W-wę od wschodu, równocześnie zaś dwa pociągi pancerne ostrzeliwują północną część miasta. Cmentarz powązkowski częściowo w rękach wojsk polskich. Atak nieprzyjaciela na ul. Bielańska odparty. Zwalczanie czołgów w dalszym ciągu skuteczne, choć utrudnione podpaleniem przez Niemców domów przy arteriach wylotowych.

W związku z oświadczeniem dla prasy Premiera Mikołajczyka przed opuszczeniem przezeń Moskwy, Polska Agencja Telegraficzna w Londynie dodała dziś następujący komunikat: Jakkolwiek powstanie i ukonstytuowanie się Komitetu Wyzwolenia Narodowego znane było. Rządowi Polskiemu i Premierowi Mikołajczykowi, fakt, iż układ między rządem sowieckim a Komitetem zawarty został w czasie jego podróży do Moskwy, niewątpliwie utrudnił rozwiązanie sytuacji.

Wszystkie dzienniki angielskie podają dziś depesze o walkach prowadzonych przez polską dywizję pancerną, która jak wiadomo walczy na odcinku wojsk angielskich i kanadyjskich.

Sprawozdania korespondentów wojennych podkreślają dzielną postawę naszych wojsk, walczących już 3 dni i 4 noce bez przerwy na drodze do Falaise. Niemcy rzucają coraz to nowe oddziały piechoty by zatrzymać ich napór. Często trzeba staczać walki wręcz. Straty Niemców w zabitych i jeńcach są duże. Zdobywając metr za metrem Polacy zyskali już na swym odcinku 10 km. głęboko rozbudowanego pasa obronnego.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Wojska amerykańskie, prowadzą nieprzerwanie swą wielką ofensywę, zagrażając całej 7-ej armii niemieckiej. Inna grupa tych wojsk przekroczyła pod Nantes rzekę Loarę i posunęła się w kierunku południowym o 16 km. naprzód.

W ofensywie na Paryż walki toczą się w okolicach zdobytego wczoraj miasta Chartres. Największe natężenia walk trwa na odcinku wojsk angielsko-kanadyjskich, przeciwko którym Niemcy wystawili 20 własnych dywizji. St. Lorient całkowicie otoczone. Oddziały partyzantów francuskich skutecznie współdziałają w walkach oczyszczających wnętrza półw. bretońskiego.

Ciężkie bombowce amerykańskie atakowały z powietrza niemieckie punkty oporu w twierdzy Brest i St. Malo. Nadto przez cały dzień wczorajszy bombardowane były linie i węzły komunikacyjne oraz ważne obiekty wojskowe na obszarze Francji od Paryża aż po Belgię, Alzację, Lotaryngię i zagłębie Saary.

Również ostatnia baza okrętów podwodnych niemieckich w Bordeaux była celem powietrznych ataków aliantów.

Głównodowodzący lądowych wojsk alianckich na zachodzie gen. Montgomery w rozkazie dziennym do żołnierzy frontu zachodniego oświadczył między innymi: „Całkowite zwycięstwo nasze jest pewne i niezbyt odległe”.

Wojska sowieckie rozpoczęły nowe wielkie uderzenie na póln.-zachód od jeziora Pskowskiego. Na froncie szerokości 70 km. posunęły się tu 25 km. w głąb, zdobywając miasto Peczerę. W ofensywie na Rygę zdobyto 50 miejscowości. Na póln. i póln.-zachód od Siedlec, w operacjach mających na celu oskrzydlenie Warszawy od północy, zyskano dalej na terenie. W ciągu ubiegłego tygodnia stracili Niemcy na próbach ustabilizowania linii frontu wschodniego 970 czołgów.

Samoloty Moskito bombardowały Berlin, zrzucając bomby 2-wu tonnowe.

Korpus Polski we Włoszech rozpoczął nową, na wielką skalę zakrojoną ofensywę.

Z Warszawy.

KWATERA PRASOWA A.K. DONOSI:

Dzisiejszej nocy otrzymaliśmy wrzut broni i amunicji. Trzymamy się wszędzie mocno, z całym zdecydowaniem, na zdobytych przez nas stanowiskach nie traąc żadnego.

Wczoraj po południu zdecydowane nasze przeciwuderzenie

doprowadziło do wyparcia npla ze Stawek, dokąd udało mu się chwilowo wtargnąć. Dziś od rana wywozi się stamtąd zapasy żywności dla naszych wojsk. W śródmieściu trwa spokój.

Nasze oddziały odparły wszystkie koncentryczne natarcia na Stare Miasto. Npl po silnym przygotowaniu art. pociągów panc. i moździerzy od wczesnych godzin rannych przeprowadził natarcia wsparte bronią pancerną:

1) Rejon Pl. Zamkowego — ul. Piwna, Kanonia.
2) Pl. Teatralny — ul. Bielańska, Daniłowiczowska, Magistrat.

3) Rejon Stawki.
Początkowe małe sukcesy npla zostały odebrane własnymi przeciwuderzeniami. Przeciwuderzenie na npla, który